

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI ORIENTAL UNIVERSITETI

“OLİY TA’LIM MUASSASALARIDA PEDAGOGIKA VA PSIXOLOGIYA FANLARINI O‘QITISHNING MUAMMO VA YECHIMLARI” MAVZUSIDA XALQARO ILMIY-AMALIY KONFERENSIYA MATERIALLARI

INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE MATERIALS «PROBLEMS AND SOLUTIONS FOR TEACHING PEDAGOGICAL AND PSYCHOLOGICAL SUBJECTS IN HIGHER EDUCATION»

13 dekabr 2022 yil

II-QISM

TOSHKENT-2022

**“OLIIY TA’LIM MUASSASALARIDA PEDAGOGIKA VA PSIXOLOGIYA FANLARINI
O’QITISHNING MUAMMO VA YECHIMLARI”
Xalqaro ilmiy–amaliy konferensiya materiallari.**

Pedagogika va psixologiya fanlarini o’qitishni yanada yuqori bosqichga olib chiqish hamda ushbu yo’nalishdagi ilmiy tadqiqotlar bilan yaqindan tanishish, ularni amaliyotga tatbiq qilish, pedagogika va psixologiya fanlarini o’qitishda zamonaviy pedagogik, psixologik va informatsion texnologiyalardan samarali foydalanish, xalqaro, madaniyatlararo aloqalarni yuksak darajaga ko’tarish, jahondagi yuksak mavqeidagi nufuzli psixologiya maktab olimlari asarlaridan bahramand bolish, Ilmiy-amaliy hamkorliklarni yolg’a qo’yish orqali xalqaro faoliyatlarini jadallashtirish, ta’lim sifatini oshirish kabi masalalar muhokamasi anjumanning maqsad va vazifasini tashkil qildi.

Mazkur to’plamda Oliy ta’lim muassasalari talabalarida psixologik-pedagogik bilimlarni shakllantirish masalalari, uzluksiz ta’lim tizimida o’qitish: metodika va zamonaviy yondashuvlar, xorijiy tillarni o’qitishda psixologik bilimlarning ahamiyati, bo’lg’usi kadrlarni tayyorlashda kasbiy xususiyatlarni shakllantirish muammolari, oliy ta’lim muassasalarida ta’lim-tarbiya jarayonini samarali boshqarishning asosiy psixologik shart-sharoitlari, talabalar jamoasida shaxslararo munosabatlarning ijtimoiy-psixologik xususiyatlari, pedagogik faoliyatda yuzaga keladigan muammolar va ularning yechimlari masalalariga doir maqolalar jamlangan. To’plam materiallaridan oliy ta’lim tashkilotlari professor-o’qituvchilari, ilmiy izlanuvchilar, mustaqil tadqiqotchilar, talabalar va sohaga qiziquvchilar foydalanishi mumkin.

Xalqaro ilmiy–amaliy konferensiya materiallari O’zbekiston respublikasi Oriental universiteti Kengashining 2022 yil 25 noyabrdagi 4-sonli bayonnoma bilan nashrga tavsiya etilgan.

To’plamga kiritilgan maqolalarning mazmuni, ilmiy to’g’riligi va dalillarning haqqoniyligi uchun mualliflar mas’uldir

ФОЙДАЛАНИЛГАН АДАБИЁТЛАР:

1. Мухамедов Ғ.И., Хўжамкулов У.Н. Педагогик таълим инновацион кластери. Илмий рисола. Чирчик. 2019. 90 б.
2. Мусурмонов Р., Мусурмонова М. Ўқувчиларнинг дарсга бўлган муносабатларини кластер усулида ўрганиш. Ўқув-методик қўлланма, -Т.: "MALIK PRINT CO" 2022. 145 б.
3. Тўраева О. Оилавий муносабатлар психологияси. –Т.: 1994.

SHAXS FAZILATLARI TARKIB TOPISHIDAGI NUQSONLARNI OLDINI OLISH PEDAGOGIK MUAMMO SIFATIDA

Musurmonov R.

*Chirchiq davlat pedagogika universiteti
"Maktab menejmenti" kafedrası dotsenti, p.f.n.*

Sultanova D.

*Chirchiq davlat pedagogika universiteti
"Maktab menejmenti" kafedrası o'qituvchisi*

Hakimova I.

*Chirchiq davlat pedagogika universiteti
"Maktab menejmenti" kafedrası o'qituvchisi*

Annotatsiya: Maqolada shaxs fazilatlari tarkib topishdagi nuqsonlarni oldini olish pedagogik muammo to'g'risida fikr yuritilib, yoshlar bilan olib boriladigan ta'lim tarbiya ishlari samarali foydalanish mexanizmlarini takomillashtirish haqida taklif va tavsiyalar berilgan.

Tayanch so'z va iboralar: Ta'lim-tarbiya, psixologik xususiyat, intellektual, ko'nikma, malaka, ijtimoiy, individual, ehtiyoj, psixik taraqqiyot, pedagogik ta'lim, psixik rivojlanish, aqliy faoliyat usullari, maktab faoliyati, o'smirlarning tipologik xususiyati, o'smirlik davri, psixologik sifat.

Yoshlar bilan olib boriladigan ta'lim-tarbiya ishlarining muvaffaqiyati ularning yoshi va psixologik xususiyatlarini bilish hamda hisobga olishga bog'liqdir. Bu holat burilish hisoblangan o'smirlik davrining alohida xususiyati bo'lib, u ko'prok shu davrga taaluqlidir. O'smirlik davrini – o'tish davri deb yuritadilar, chunki ana shu davrda bolalikdan kattalik holatiga o'ziga xos o'tish davri yuzaga keladi. U psixik jarayonlarning, o'quvchi faoliyatlarining jiddiy ravishda qayta qurilishi bilan bog'liqdir. Shuning uchun o'smirlik yoshi o'zaro munosabat shakllarida, faoliyatni tashkil qilishda qat'iy o'zgarishlarni talab qiladi. O'smirlarni ta'lim-tarbiya berish ishlarida goho uchraydigan qiyinchiliklar bu yoshdagi bolalarning psixik rivojlanishi qonuniyatlarini va xususiyatlarini ba'zan yetarli darajada bilmaslik yoki inkor etish natijasida paydo bo'ladi. Bu davr tarbiya uchun ancha qiyin davr hisoblanadi. Chunki bolaning ulg'ayib, katta odamga aylanish jarayonining o'zi qiyin, bu jarayon psixikaning, odamlar bilan

bo'lgan munosabat shakllarining jiddiy ravishda qayta o'zgarishi hamda hayot sharoiti va faoliyatining o'zgarishi bilan bog'liqdir.

O'smirlarga ta'lim-tarbiya berishdagi qiyinchiliklar shundan iboratki, bunda o'smir bilan bo'ladigan munosabatlarda uning hayoti va faoliyatini nazorat qilish shakllarini o'zgartirish muhimdir. Ularga ta'sir qilishning qandaydir yangi usullari va vositalarini topish lozim bo'ladi. Bunda albatta, har bir yosh bilan alohida munosabatda bo'lish maqsadga muvofiqdir.

O'smirlarning psixik taraqqiyotini harakatga keltiruvchi kuchlar ularning faoliyatlari tug'dirgan yangi ehtiyojlar bilan bu ehtiyojlarni qondirish imkoniyatlari o'rtasidagi qarama-qarshiliklarning yuzaga kelishi va bartaraf qilinishidan iboratdir; bu qarama-qarshiliklar o'smirlarning ortib borayotgan jismoniy, intellektual va axloqiy imkoniyatlari bilan ularning eski, ilgari tarkib topgan olam bilan o'zaro munosabat shakllari, ular faoliyatining eski qarama-qarshiliklar, jamiyat, kattalar va jamoa tomonidan o'smirlarga nisbatan ortib borayotgan talablar bilan o'smirlar real xatti-harakatlarning shakllari o'rtasidagi qarama-qarshiliklardir. Bu qarama-qarshiliklar ancha yuksak darajadagi psixik taraqqiyotni, ancha murakkab shakldagi faoliyat turlarini va shaxsning qator yangi psixologik sifatlarini tarkib toptirish orqali bartaraf qilinadi. Buning natijasida o'smirlarning psixik taraqqiyotining yanada yuksakroq bosqichga o'tishi amalga oshiriladi.[1]

Tarbiyasi qiyin, injiq, xulqi salbiy bolalarning kelib chiqishi ijtimoiy sabablardan tashqari pedagogik va psixologik sabablari ham mavjud. Yoshlarda nojo'ya xatti-harakatlar paydo bo'lishining sabablari va turtkilari har xildir. Qonunni buzishni yoki qoidaga xilof ish qilishi darajasiga qarab tarbiyasi qiyin o'smirlar jinoiy qonunbuzar va oddiy qoida buzar guruhlariga ajratiladi.

Shaxsning fazilatlari tarkib topishidagi nuqsonlar:

- a) axloqiy hislarning yetishmasligi;
- b) o'qituvchi, sinf jamoasi, oila a'zolari bilan noto'g'ri muloqot;
- v) ishyoqmaslik;
- g) bo'sh vaqtni to'g'ri taqsimlay bilmaslik va boshqalar salbiy holatlarni vujudga keltiradi.

Shuningdek, shaxsning o'quv faoliyatidagi kamchiliklari:

- 1) aqliy faoliyat usullaridan keng foydalana bilmaslik;
- 2) bilim, ko'nikma va malakalarni egallashdagi uzilishlar;
- 3) maktab faoliyatidagi tarbiyaviy yo'nalishdagi kamchiliklar;
- 4) o'qitishdagi nuqsonlar ham shular jumlamasiga kiradi. [2]

O'smirlarning tipologik xususiyatlariga qarab ularni bir necha shartli guruhlariga ajratish mumkin.

Tarbiyasi qiyin o'smirlarning birinchi guruhi orsizlar yoki subutsizlar deyiladi. Bular o'z xatolarini bilib turib qonun va qoidalarni buzadilar, noma'qul ishlarni qiladilar. O'zlarining gunohkor ekanliklarini tan olmaydilar. Lekin yutuqlarini e'tirof qilishini xohlaydilar. Shaxsiy fikrlarini boshqa kishilarga ma'qullashini va o'z talablarini o'zgalar so'zsiz bajarishini juda yoqtiradilar. Ular betga chopar, o'jar, rahm-shafqsiz, «zo'ravon» bo'ladilar.

Mustaqil fikrga ega bo'lmagan tengdoshlarini o'z atroflariga to'playdilar va birgalikda tartib buzishga undaydilar.

Ikkinchi guruhga mansub tarbiyasi qiyin o'smirlar yaxshi voyomon tushunadiganlar, biroq mustaqil e'tiqodga, barqaror yuksak his-tuyg'uga ega emasliklari sababli «orqa qanot»da turib qoidani buzadilar. Ularning xatti-harakatlari tasodifiy voqelikka, ta'sir kuchiga va vaziyat xususiyatiga bog'likdir. Ular tashviqotga tez beriladiganlar, barcha narsalarga ishonadilar, qaysi yo'lga kirib qolganliklarini anglab yetadilar, biroq «kompaniya» fikriga qarshi borishga botina olmay ko'ngilsiz ishlarga qo'l uradilar. Ko'pincha tartib buzarlar qilmishlariga tavba qilib, sinf jamoasi a'zolarini ishontiradilar, lekin ma'lum fursat o'tgandan so'ng bergan va'dalarini butunlay unutadilar.

Uchinchi guruhga mansub tarbiyasi qiyin o'smirlar shaxsiyatparaʼstlik tufayli qonunbuzarlik, tartibbuzarlik yo'lga kirib qoladilar. Ular shaxsiy talablari va ehtiyojlarini qondirish uchun har qanday nojo'ya xatti-harakatlardan qaytmaydilar, odamlarga yaxshilik qilishni orzulaydilar. Biroq o'zlarining shaxsiy manfaatlarini ijtimoiy manfaatdan yuqori qo'yadilar. O'zlarining xoxishlarini taqiqlangan usullar bilan amalga oshiradilar, so'ng qilmishlariga afsus-nadomad chekadilar, ruhan eziladilar. Lekin mazkur kechinmalarni tez unutadilar.[3]

Ularning shaxsiy ehtiyojlari har qanday yuksak hislardan, xoxishlardan ustun turadi. Axloqqa xilof xatti-harakatlar achinish hissi tarzida namoyon bo'ladi.

Injiq tabiatli qiyin tarbiyalanuvchilar jamoa va guruhlarda o'z o'rinlarini topa olmaydilar, ular arazchan, ginaxon bo'lib o'z guruh va jamoalariga qo'shib ketavermaydilar, tortinib o'zlarini kamsitilgandek his qiladilar. Ular ham qiyin tarbiyalanuvchi yoshlarning bir turidir. Jamoa o'rtasida obro' qozonishni, hurmatga sazovor bo'lishni juda xohlaydilar. Lekin ulardagi tushkunlik kayfiyati, umidsizlik, o'z imkoniyati, aqliy quvvatga ishonchsizlik bunga imkon bermaydi. Ular maktab, sinf jamoasining qoida va qonunlarini buzishga harakat qilmasalar ham, lekin bu jamoaning ish faoliyati va muvaffaqiyatida, ta'lim-tarbiya jarayonida yetarlicha qiyinchiliklarning paydo bo'lishiga salbiy ta'sir ko'rsatadilar, jamoa ishini orqaga suradilar va jamoa ko'zlagan maqsadni amalga oshirishda qiyinchilik tug'diradilar.

Tarbiyasi qiyin o'smirlarni keltirib chiqaruvchi sabablar majmuasiga quyidagilar kiradi.

1. Bola rivojlanishidagi biologik nuqsonlar:

a) sezgi organlaridagi kamchiliklar;

b) o'qishga salbiy ta'sir etuvchi oliy nerv faoliyati va temperament xususiyatlarining mavjudligi;

2. Shaxsning psixik kamolotidagi kamchiliklar:

a) aqlning bo'sh rivojlanligi;

b) irodaning zaifligi;

v) hissiyotning kam rivojlanganligi;

g) zarur ehtiyoj va bilishga qiziqishlar mavjud emasligi;

d) o'smirdagi intilish bilan imkoniyatlarning nomutanosibligi.

2. Bola tarbiyasidagi nuqsonlar:

a) axloqiy xislatlarida uchraydigan kamchiliklar;

- b) o‘smirning o‘qituvchi, sinf jamoasi va oila a‘zolari bilan muloqotidagi zaifliklar;
- v) mehnat tarbiyasidagi nuqsonlar;
- g) bo‘sh vaqtni taqsimlashdagi xatoliklar;
- d) ijtimoiy muhit, oilaviy sharoitdagi ta‘lim-tarbiyadagi nuqsonlar.

1. Bolaning bilim olish faoliyatidagi kamchiliklari:

- a) bilimlar, maxsus ko‘nikmalar va malakalarni egallashdagi o‘zgarishlar;
- b) ta‘lim jarayonida aqliy mehnat usullari va operatsiyalarning yetishmasligi.

2. Maktab ta‘limi va tarbiyasidagi kamchiliklar:

a) ta‘lim jarayonida bilimlari va xatti-harakatlarini adolatsiz baholash, darslik va o‘quv qo‘llanmalariga nisbatan anglashilmovchiliklar, sinfda qoldirish va h.z.

b) maktab tarbiyaviy ishlaridagi kamchiliklar (o‘qituvchining o‘smirga xayrixoh emasligi, o‘quvchining yakkalanishi, o‘qituvchilar va o‘quvchilar jamoasidagi nuqsonlar, pedagogik qarovsizlik, o‘z o‘rnini topa olmaslik).

3. Maktabdan tashqari muhitdagi nuqsonlar:

a) oilada pedagogik va psixologik bilimlarning yetishmasligi;

b) oilaning buzilishi va oilaviy nizolar;

v) ota-ona yoki oila a‘zolarining shahvoniy hayotga va ichkilikka berilishi;

g) oila a‘zolari o‘rtasida sudlangan kishining uchrashi;

d) tengqurlarning salbiy ishlariga (haqorat qilishiga, ichishga, chekishga, qo‘li egrilikka) o‘rgatish va h.z.;

ye) madaniy-ma‘rifiy, ishlab chiqarish va jamoatchilikning kamchiliklari (e‘tiborsizlik va loqaydliliklari).

Bu o‘rinda yoshlarning g‘oyaviy maslagini hisobga olish ham nihoyatda muhimdir. O‘quvchi individualligini shaxs mazmuniga, avvalo uning g‘oyaviy maslagi, ya‘ni uning qiziqishlari, ideallarini bilish kerak. Yoshlarga individual munosabatda bo‘lishda ijtimoiy maslak sifatida ularning ijtimoiy qiziqishlarini bilish ayniqsa muhimdir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. O‘tmish mutafakkirlari ta‘lim-tarbiya haqida. 2-kitob, 1993.

2. To‘raeva O. Oilaviy munosabatlar psixologiyasi. –T. 1994.

3. Musurmonov R., Musurmonova M. “O‘quvchilarning darsga bo‘lgan munosabatlarini klastr usulida o‘rganish” O‘quv-metodik qo‘llanma, T.: “MALIK PRINT CO” 2022 y. 145 bet.

MUNDARIJA

I-SHO‘BA:

OLIIY TA‘LIM MUASSASALARI TALABALARIDA PSIXOLOGIK-PEDAGOGIK BILIMLARNI SHAKLLANTIRISH MASALALARI

IV-SHO‘BA:

BO‘LG‘USI KADRLARNI TAYYORLASHDA KASBIY XUSUSIYATLARNI SHAKLLANTIRISH MUAMMOLARI

Maqolaning nomlanishi	Bet
ABDULLAYEVA G.I., MAXAMADJONOVA M.M. Bo‘lg‘usi o‘qituvchilarni madaniyatlararo kompetensiyasini media matnlar yordamida takomillashtirish imkoniyatlari va yo‘llari	5
БАРАТОВА. Д. III. Маҳаллада аҳолининг турли гуруҳларига психологик хизмат кўрсатиш	12
BARATOV.X.SH. Sportchi yoshlarga psixologik xizmat ko‘rsatishning o‘ziga xos xususiyatlari	16
DADABAEVA N.U. Aspects of professional skills in the training of future professionals	19
JABBOROV X.X. Ta‘lim muassasalarida tarbiya jarayoni samaradorlogining asosiy psixologik shart-sharoitlari”	22
ЖУМАЕВА.Ю.Р. Форсайт технологияси асосида касбий фаолиятга тайёрлашнинг инновацион фаолиятини амалга ошириш	27
КАБИРОВА.З. М. Ўқув жараёнига аралаш таълим технологияларини жорий этиш	30
КОЗЛОВ В. В. Проблемы формирования профессиональных качеств при подготовке будущих психологов	35
MUROT MUSAEV K.B., QURBONOVA N. SH., ERMATOV A. X. Tafakkur psixologiyasi	38
SULTONOVA D.G‘ Ta‘lim jarayonida raqamli texnologiyalar va masofaviy o‘qitishning psixologik jihatlar	40
UMAROVA M.KH., IBROGIMOVA D.A. Bo‘lg‘usi pedagog kadrlarni tayyorlashda kasbiy xususiyatlarni shakllantirish istiqbollari	43
UMAROVA N. SH., UMAROVA N. Y. “Касбий шаклланишда жараёнида гендер тенглик муаммосининг назарий таҳлиллари”	48
XALIKOVA SH.T. HAKIMOV B. Sevimli kasb tanlashdagi muammoar va ularni bartaraf etish usullar	52
HAMIDULLAYEV F.SH., MUXTOROV A. Xalq ta‘limi tizimida o‘quvchilarni kasb-hunarga yo‘naltirish ishlari:muammo va ularning yechimlari	54
XOXLOBA Л. П. Репертуар интерактивных площадок в обучении студентов вузов	57
XUDOYBERDIEVA K.O. O‘quvchilarni kasbga yo‘naltirishning ijtimoiy-psixologik xususiyatlari	62
ЭРНАЗАРОВА. Г. О. Бўлажак ўқитувчиларда касбий - педагогик компетенцияларни шакллантириш асослари	65

V-SHO'BA:

OLIIY TA'LIM MUASSASALARIDA TA'LIM-TARBIYA JARAYONINI SAMARALI BOSHQARISHNING ASOSIY PSIXOLOGIK SHART- SHAROITLARI

Maqolaning nomlanishi	Bet
ABDUKADIROVA G.X. The role of pedagogical software tools in improving educational efficiency	73
АБДУРАСУЛОВ Ф. П., БАВБЕКОВА А. Э., АБДУЖАЛИЛОВА С. А. Взаимоотношения с окружающими у подростков с разными типами акцентуации характера	77
АБИРОВА У. А., ТЎРАҚУЛОВА Ф. А., РАХИМБЕРДИЕВА И. З. Оила, маҳалла ва таълим муассасаси ижтимоий ҳамкорлиги”ни такомиллаштиришнинг устувор вазифалар	82
ВОХИДОВА Н. Х., АБДУЛХАЕВА М. Тарбиявий фаолият функциялари ва компетентлик	85
MAMANAZAROV U.B., NORTOLIYEVA Z. Turli yosh davrlarida ijtimoiy tarmoqlarning psixologik ta'siri	90
MIRSAGATOVA N. S., QOBILJONOVA M. Barkamol avlod tarbiyasi—tarqiyot kafoloti	95
MUROT MUSAEV K.B., MERVE YILMAZ , DJELYALOV M. Z. Pedagogical leadership as a resource for development education	101
МУРОТМУСАЕВ К.Б., ТАНГРИКУЛОВА Р. Социально-психологические особенности лидерства в управлении	107
МУРОТМУСАЕВ К.Б., МАХМУДОВ Р. Психологические факторы религиозного воспитания у детей и подростков.	114
МУРОТМУСАЕВ К.Б., ТУРАПОВ Х.М, Психология девиантного поведения школьников	117
NABIEV E.E. Maktabgacha ta'lim sifati va samaradorligini ta'minlashga yo'naltirilgan jarayonlarni tashkil etish va boshqarish	120
PARPIYEVA SH. A., SHOKIROVA F. Z., CHORIYEVA M. V. Psixologiya fanlaridan seminar mashg'ulotlari	126
ТУРГУНБОЕВ Ж. Роль и значение менеджмента в образовательных учреждениях	131
ФАЙЗИЕВА М.Х. Талабаларда психологик ҳимояни шакллантириш қадриятлар тизимининг омили сифатида	133
SAIDOVA N.I., SHAMSIYEVA M.I. O'quvchi yoshlarda jinsiy tarbiyaning psixofiziologik asoslari	135
SANAYEV A. K., KARIMOVA S. O., SULTONOVA L. O. Nuqsoni bor maktabgacha yoshdagi bolalar bilan ishlashning psixologik jihatlar	140
SANAYEV A. K., BOZORBOYEVA M.T., ABDURAZZOQOVA D. B. Qo'rquvlar: uning sabablari va oqibatlar	144
TOIROVA.M.M. Tasavvuf psixologiyasi va uning shaxs tarbiyasidagi o'rni	146
ТОШОВ М. Ж. Педагогические условия эффективного взаимодействия по воспитанию духовно-нравственных семейных ценностей у подростков	150

ТОШОВ М. Ж. Xorijiy davlatlarda shaxsni tarbiyalashdagi muhim omillar	156
ТОШЕВ М. Ж. Влияние глобализации на развитие современного традиционного семейного воспитания	163
ХОЛМАТОВ М. А. Бола шахсида диний бағрикенглик шаклланишида оиладаги тарбиянинг аҳамияти	168
ШАФИЕВА Э. И., МУРОТМУСАЕВ К.Б. Воздействие буллинга на психологические здоровье детей и подростков	171
A.OLIMOVA.Talabalarni ijodiy faoliyatga tayyorlashda raqamli ta’lim texnologiyalaridan foydalanish yo’llari	176
SHODMONOVA SH.S., ABDUNAZAROVA Z. XAMRAYEVA Q. Talaba-yoshlarda reproduktiv salomatlikni shakllantirish omillari	180
SHODMONOVA SH.S., BOZOROVA M., ERGASHOVA S. Oilada farzandlarni mafkuraviy imunitetini shakllantirish mexanizmlari	183
YULDASHEV S. R., MAXMUTBOYEV R. SH. Jazoni ijro etish muassasalaridan ozod qilingan shaxslarni qayta moslashish jarayoni: muammolar va istiqbollari	186

VI-SHO’BA:

TALABALAR JAMOASIDA SHAXSLARARO MUNOSABATLARNING IJTIMOIY-PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI

Maqolaning nomlanishi	Bet
ИСМОИЛОВА Н., ЗОКИРЖОНОВА Ш. Бугунги кун талабасида информатсион стресс ва стрессга барқарорлик муаммоси	193
МАРАТОВ Т. Ғ. Диний идентификациянинг психологик харақтеристикаси	197
МАХАМАТОВА Н.Б. Талабаларда алтруистик мотивларнинг намоён булишига шахс хусусиятларининг таъсири	201
MAXMUDOVA D. A., RUSTAMJONOVA M. D., DILSHODOVA M. R. Talabalik davrida ta’lim olishning ijtimoiy psixologik xususiyatlar	205
MIRSAGATOVA N. S., KARIMOVA M. Pedagogik nizoning kelib chiqish sabablari va uni bartaraf qilish yo’llari	208
MUROT MUSAYEV K.B., OCHILOVA M. A. Психологические аспекты преступности несовершеннолетних	210
MUROT MUSAYEV K.B., TUROPOV X.M. Motivatsiyaning boshqaruvdagi psixologik roli va ahamiyati	214
MUROT MUSAYEV K.B., ASXUJAYEV N. F. “drokning xususiyatlari va patologiyasi	216
MUROT MUSAYEV K.B., KAMOLOVA R. Tasavvuf ilmining inson psixologiyasi bilan o’zaro bog’liqlik jihatlari	222
МУРОТМУСАЕВ К.Б., САЛАХОВА Ш. Страх успеха и как с ним справиться?	225
МУРОТМУСАЕВ К.Б., ТАНГРИКУЛОВА Р., ТАНГРИКУЛОВА Р. Семейная психология: проблемы и причины разводов	228

НОРҚЎЗИЕВ Д. Б. Шахсда ҳаётӣ стратегиялар шаклланишида ўз-ўзига бўлган муносабатнинг ўрни	234
KARIMOVA B., NASIROVA Z.M. Talabalarda shaxslararo munosabat madaniyatini rivojlantirishning hozirgi kundagi dolzarbligi”	239
КУШАКОВА Н.И., ЙЎЛДАШЕВА С. С., АМИНЖОНОВА М. К., НАЖИМОВА Ф. Н. Оила барқарорлигида ижтимоий психологик омилларининг келиб чиқиши	245
PULATOVA D. R., EGAMBERDIEVA F. O. Improving students’ professional communicative competence based on corpus based approach	249
RUSTAMOVA B.A. Talabalar jamoasida shaxslararo munosabatlarning ijtimoiy-psixologik xususiyatlari	254
СУЛТАНОВА А.А., КЛИМОВ Е. ПАРМАНОВ Р. Социально-психологическая характеристика межличностных отношений в студенческом сообществе.	258
UMAROVA M.KH., PULATOVA M.S. Social pedagogical and psychological features of interpersonal relations in the student community	262
ХОЛҲИГИТОВА Н. Х. Концепция мотивационного аспекта	266
USMANOVA SH. D. Shaxsning kasb tanlashi va kasbiy shakllanishining psixologik aspektlari	269

VII-SHO’BA:

PEDAGOGIK FAOLIYATDA YUZAGA KELADIGAN MUAMMOLAR VA ULARNING YECHIMLARI

Maqolaning nomlanishi	Bet
АБДУРАСУЛОВ Ф. П., АРАКУЛОВ Г. Т., ЭРКИНОВА М. Т., МИРЗАХМАТОВ А.Х. Педагогические условия развития творчества в современном образовании	277
G'AYBULLAYEVA D. U., QURBONOVA Z. Yangi renessans davrida jamiyatning intellektual qobiliyatini rivojlantirish	282
DJUMANAZAROVA Z. K. Economics and mathematics: their interaction	284
ДАВЫДОВА Ю. А., САБИРОВА Е. З. Психологическое благополучие в образовательной среде Кыргызской Республики	288
ЭГАМБЕРДИЕВА Ф.У., АБДУҚАХҲАРОВА Ё. Девиант хулқ-атвор педагогик муаммо сифатида	293
NORBOYEVA A. Kattalarni o’qitishning zamonaviy metodlari	297
KAMOLOV O. S., IBROXIMOV D. M. Mahalliy byudjetlarning xarajatlarini boshqarishdagi mavjud muammolar ularni hal etish imkoniyatlari”	301
JUMANIYOZOV O., ELMURODOV J.A. Matematik modellash tirish asosida iqtisodiy masalalarni yechish	307
ИСМАГИЛОВА Ф. С. БАФАЕВ М. М. К проблеме формирования установки академические стандарты исследования у магистрантов: Обучение логическим методам индукции и дедукции.	310
ИСМОИЛОВА Н., ТҲҲИЕВА Ш.. Мактабгача таълим муассасаси педагог ходимларида стрессга барқарорликни диагностика қилиш масалалари	315

КАРИМОВА Б.Э., ABDUSAMADOV A.A. Tabiatga muvofiq lashtirilgan pedagogik kreativlik	319
ЛУҚМОҲОВ А.С. Ҳомиладор аёлнинг психологик хусусиятлари	323
MARDANOV A. Yu. Kichik biznes rivoji-ertangi kun poydevori	329
MAXMUDOVA D.A., TO'HTAXO'JAYEVA M. O. Shaxs o'z salohiyatini ro'yobga chiqarishining muammosi	335
МУСУРМОҲОВ Р., ХУРРАМОВ К.М., СУЯРОВ А.М. Ўқувчиларнинг дарсга бўлган муносабатини кластер асосида ўрганиш	338
MUSURMONOV R., SULTANOVA D., HAKIMOVA I. Shaxs fazilatlarini tarkib topishidagi nuqsonlarni oldini olish pedagogik muammo sifatida	342
MUXSIYEVA A., SULTONOVA S. Oilada farzand tarbiyasi davlat siyosatidagi ustivor muammo sifatida	346
НАМУРАТОВА М. У, АБДУРАСУЛОВ Ф. П., САНАЕВ А. К. Тревожность у детей дошкольного возраста. причины возникновения тревожности и особенности ее проявления	350
SAMATOVA I. A., NAJIMOVA SH. O'quvchilarning ijtimoiy-siyosiy kompetensiyasini shakllantirish ijtimoiy pedagogik muammo sifatid	354
ТОШЕВ М. Ж. Влияние глобализации на развитие современного традиционного семейного воспитания	357
ТУРСУНОВ Л. С., АШУРОВА Д. И. Педогогик соҳада касбий сўнишнинг ижтимоий -психологик асослари”	362
ТЎЙЧИЕВА. Г. М. Бўлажак мутахассисларда касбий-билиш компетенциясини шакллантиришнинг педагогик шарт-шароитлари	366
УМРИХИНА В. И., ИШКИНА М. Вопросы адаптации первокурсников в вузе	370
ФАЙЗИЕВА Образовательный менеджмент: от теории к практике	375
NAKAN SEYHAN . Psychological rehabilitation of war participants	378
HUSEYNZADA M. V. Deprivation of parental care as a risk factor	383
ШАФИЕВА Э. И. Размышления о современных проблемах психологии	386
SHERNAYEV A. A. Aksiyadorlik jamiyatlari faoliyatida moliyaviy menejmentni tashkil etish samaradorligini oshirish masalalari	391
ШОУМАРОВ Ғ. Б. Ўзбекистон олий таълими муассасиларида педагогика ва психология фанларини ўқитилишига оид муаммо ва ечимлар	397
ҚУРБОНОВА З.А. Оилавий қўшничилик муносабатларини ривожлантиришнинг илмий – назарий асослари	401
KURBANOVA Z. A. Improving the pedagogical mechanism of stabilization of family and neighborhood relations in uzbekistan	404
ЮЛДАШЕВ С.Р., ЭРКАЕВА С. А. Аёлларни диний экстремизмга жалб қилиш мақсадида қўлланиладиган манипулятив таъсир кўрсатиш усуллари	407
Аскарлова Г., Абдумажитова Н., Пути повышения коммуникативной компетентности в формировании профессиональных качеств у будущих педагогов-психологов	411

SABOXIDDINOVA Sh. X. O‘smirlik davrida hayotiy barqarorlik shakllanishining o‘ziga xosligi	415
ЮЛДАШЕВ С. Р. Особенности психологической реабилитации и реинтеграции репатриантов в республике узбекистан	419

**“OLY TA’LIM MUASSASALARIDA PEDAGOGIKA VA
PSIXOLOGIYA FANLARINI O‘QITISHNING MUAMMO VA YECHIMLARI”**

Xalqaro ilmiy–amaliy konferensiya materiallari

II-QISM

Mas’ul muharrir:

F.Egamberdieva – Pedagogika va psixologiya kafedrasi mudiri, dotsent.

Tahrir hay’ati a’zolari:

K.Muratmusaev – t.f.n., dotsent v.b.

D.Pulatova - p.f.n., dotsent.

M.Toshov – p.f.n., dotsent.

Taqrizchilar:

Umarov B.M – ps.f.d., professor.

Xalilova Sh.T. - ped.f.d., professor.

Bosishga 12.12.22 yilda ruxsat etildi. Bichimi 60x84 1/8. Ofset qog‘ozi. Ofset bosma.

«Times New Roman» garniturasida. Bosma tabog‘i 33,0.

Adadi 20 nusxa. Bahosi kelishilgan narhda.

«Oriental Universiteti» nashriyot - tahririyatida nashrga tayyorlandi.

Toshkent shahar, Mirobod tumani, U.Nosir ko‘chasi 154.